

ملا ناصر الدين

№24. Цѣна 12 к. МОЛЛА НАСРЕДДИНЪ

قىمتى ۱۲ قىك

۲۱۵

اگر دا مادھب دیل طرازه ان جىخاسى ر — جىخى داغىدەقىم

Выдаются изъ всехъ бедныхъихъ депутатовъ, ищахъ раздрушилъ
Меджлисъ. (Ростовъ-Башъ)

بھالق

مجهوله رخی نه قدر اولمالی در، او در که
چهاران حکومتی بو یا ووغلارده اوزینک اونزند
بوش **کیمسندن** تجف مجتهدرنه اون میں
تومان جوچه پلاو خرجی گوندروبر، و هر
چند مجلس ملی ده و کیل لراث بعیسی بو ایشی
خوشامیوب، اما بر **کن** ده جرأت اولبیوب
دللتنگه.

بورا ده بیز بر شنیه تجب ایدیریک
آیا گورمه ک مجتهدلر کمیبا علمی یلار
یا بوخ؟ اگر دیگ که یلارلر — اونده بر
نه یلارلر، حال بو که آقالار بوتون عمرلرینی
بوگا صرف ایدیرلر که اسکیر و اسطعی الله
بر شنی دونیروپ او زگه بر شی ایله سوپل
فصل اقل در اکسیر، و در آن بد

شش نسکنه گفته میشود.
نسکنه اول، اکبر ماعالورد، یعنی سوی
کلاب ایلهما، نسکنه دوم، اکبر العل، یعنی
سودی بال ایلهما، نسکنه سیم، اکبر الدهن
فلان و فلان.

الله شاهدر که دنیاده هیچ ایله علم :
 فن یو خدر که مجتهدلر او نده معلم اول سوانح
 پس نه ایله چتن شنی در بردار جه دمیر
 یا میسی گتو روب قبزیل ایله مکم، و آگر برو
 بیله ایش ممکن سه، دخنی انصاف درمی که ایران
 ایندیسکی کاسب وقتنه هله اوندان پوله،
 آمالق؟ دوغزی در، بخفد جه خوجه بهانه تو.

اسلامیولو ۳۱ مارت ده واقع اولان اغتشا
شک تینجیمی در که بوتون ترکیانک هر نقطه
سندھے بھالق یوز و زردی.
نچفدن یازیرلار کے جو چہنک بری
مر منات در.

بو بى آشکار مطلبدر که اسلامبول
 افلاپنه نجف شیعه‌لری قاریشیابیلیم زدیلر: آنادان
 دو غما حریت سوونم نبخلای لر مشروطه سی
 ایشیدنن مجنون کینی دیوانه الووب، اسکین
 تیکلن لرنی، ایو ایشکیرتني بوشلیوب دوشولبر
 جول لره آزادلچ آخترمانه.
 دخی ایوده سکیم قالاجاغ ایدی که تو
 یوقلارم دمن سپون و آلتلارنه یومورته قویوب
 آزاره جوچه عمله گلوروسون!

سن دیهچکسن — آروادلار.
آخى، قارداش، ايله سوزى داشىما، يېچارە
نجف آرالاۋى اوشاقلارىنك تۈرىسىمى مىتۈلۈ
اولىونلار، جماعت ايشلەرنىمى چالىشۇنلار،
انكىلاس حریت پېست خانم لارىنىمى كۆمۈگە
گىتسونلار، قىز مەنكبارىمى آچىغانە قارىشۇنلار،
تۈرىقىچىچە ساخالاسونلار.

قتاری هاردا اندی.

بودر که ایندی نجفده جوچهنهک بری
بر منادر، و اگر بو جور حاب ایلمسک،
که گونده بر نفر مجتهنهان پلاوینه آزیندن
اوچ دانه جوچه لازمدر، بیلهده گور یازیق

ناخوغلنیدر. بونلارلا عزراپلی ده پرستاواڭ ياموشنیگى پاشا بلدر. دومانك او گوزلرلە دوندوگوم میزاسى و بوخالنیرى اوراده ئە اوپون دوزلدىرسە، بىزىم مسلمان قىداشىر پاشا باك قويون سو روسي گىمې يېدىرىر بۇ جماعتى دفتر خانى، بىر بىر جاغىرىر، دىلىر: «چەرات، مئاھ، ۲۹ مئات ۱۶ قىك». آى يك، باشكى دو و، بۇ نە پولىدىر؟ «بۇ فلان فلان ايلەرلە تالوق پولىدىر». آى ئىجانم، من بولالرى گىجىن ايل ويرمىدىمى؟! «پە! جوخ ازوون ايلەم، حکم يېلىدەر! من هېچ زاد قانمارام؟ دىيوب، نە يىسى؟ تورىلى آش» والىمى تۈز گوگە فالغىرى، يېڭىك الى يورولاندىشكىرە او، بۇ شىت ايلبىر كە: «آى سىڭا فدا اولاچ يك، بىر زىحتم چك بونك كاغذىنى باخ دايىنا، قوى يازىق بىلە دوغىرى دىبىر گىشىن گەورسون». بىلە، آخىزدە معلوم اولور كە ايلە بىر مظلوم دوغرو دىبىرۇش، پول ھله يېلىدىر جاتۇپ، گەھاكار بورادە دومك بۇخالتر يىدر گەدقەر بونك آدىن ئىك اوج جە يىردى يازىوب، جورە بە جورە نەمرەل ايلە، اول كىتابلى فلان كىن آدىن، سىڭە سىد فلان سىڭ آدىن، آخىزدە تىكىچە فلان كىن آدىن، بىلە! ترلە، زىحتم چك، ايشلە، آ بى سواد مسلمان قىداش، قازان، گەور دومك ميرزا لرى سەمۋا قازاندىقلارىنى جىشىدانە سالسون او كە قالدى مسلمان قىلاسنى لرىنە كە گىكىوب اونلارە آغ شار سالساز، ها، جىيڭ لاب تىر تىيز، پاك پا كىزە اولاندان سىڭە، اوزىتى دوت اولنارە دىينىن: «الله يىلسون، سىڭ اتصافىڭ يىلسون، سىز يىلك، ايلە قلاسلىار!» گېزىتكان

تىليفون

باڭىدە «نجات» جىعىتكى بر دستە عضولرى «باڭو مسلمان لارنىڭ نەجانى» آدىنە بىر سەكتاب يازىپلار و او كىتابك مىمىزىنى سۈرۈشۈلەر:

- ١) «نجات» جىعىتكى ئىناث شعبەسى نەجە اولدى?
- ٢) نەجانكى پانسۇنىي هارا يە گىتىدى؟ و او پانسۇنىدە گىجىن ايلدە ٣٠ نەر كاپس و قىقىر مەعلملىر ساخالاتىلىقلارى حالسە بىر ايل اونلار هارا يە گىتىدىلر?
- ٣) نەجانكى ادارىسىنە تىلەقون نە اولدى.

بىز بۇ شۇڭالىرە جواب وېرىپلەرىك:

(١) «نجات» جىعىتكى ئىناث شعبەسى داغىلدى، جونكە قىزلار دوقۇق ياشە جاتۇپ دخى كۆچىيە جىچە يېلىدىلەن، بىر بارسى دە اره گىتىدى، يەنى بورادە نەجانكى هېچ بىر گەناھى پۇختىر.

(٢) نەجانكى پانسۇنى دە داغىلدى، و بورادە كېچىن ايلدە ٣٠ نەر كاپس و قىقىر مەعلملىر «اتجاد» مەكتېبىن اوساڭلارى ايلە بىرلە شەرب كۆچەلرده «اپریس» قانقىتى ساتىلار.

(٣) او كە قالدى تىليفون، اونى دە سەرلەن قرار دادىنە گورە بىچاندان اوزاق ايلەدىر، بۇ قىسىد ايلە كە اجلاس عمومى دە گۈچىز و ئاپەسز بىر عضو دوگىك لازم اولاندە تىليفون ايلە پالىسىتەرە خىر وېرىن اولساشون.

« جىرجراما »

چوخ عجب، مگە قۇنىشى دان اوغۇرلاماق اولماز؟ اوغۇرلۇدە، و قولۇرلۇدە بوندان ياخشى در.

— آدە، دەلى اولىماپىسان كە؟... نەلر دائىشىرسان؟
« ملا نصرالدین »

گۈزىل

(واقفه بىڭىزتەم)

بو دىنلەدە وارسە اگر بىر دىلر
آنە بى نشانلار مەعن گۈرك.
اندامى آينە، قىدى مەتىل،
سېھ زەقلى قامتنە ئىن گۈرك.

يېڭىنلى لالە ئىك، بەھارى كېلى
لەلەرى ياقوتىك كىنارى گىبى
بىر دانە ناسقەتە مەوارى كېلى
باشدان اياقە ئىك آغ بىن گۈرك

تىيزىلەگە اولا بىر آز هوسى
اولىماعاشقە ناز و غەزىسى
سوغان قوخا دائىشانەدە نفسى
اما سارىمساقى آز بىن گۈرك.

قولى سەدق اولا، هە فەلى سەلاق.
بىلەمە كە قەتە نەدر مەكر آل.
قول ئىك دورا قىباءڭىدە نەطىقى لال.
كېلىدە باشى مە دېنەمەن گۈرك.

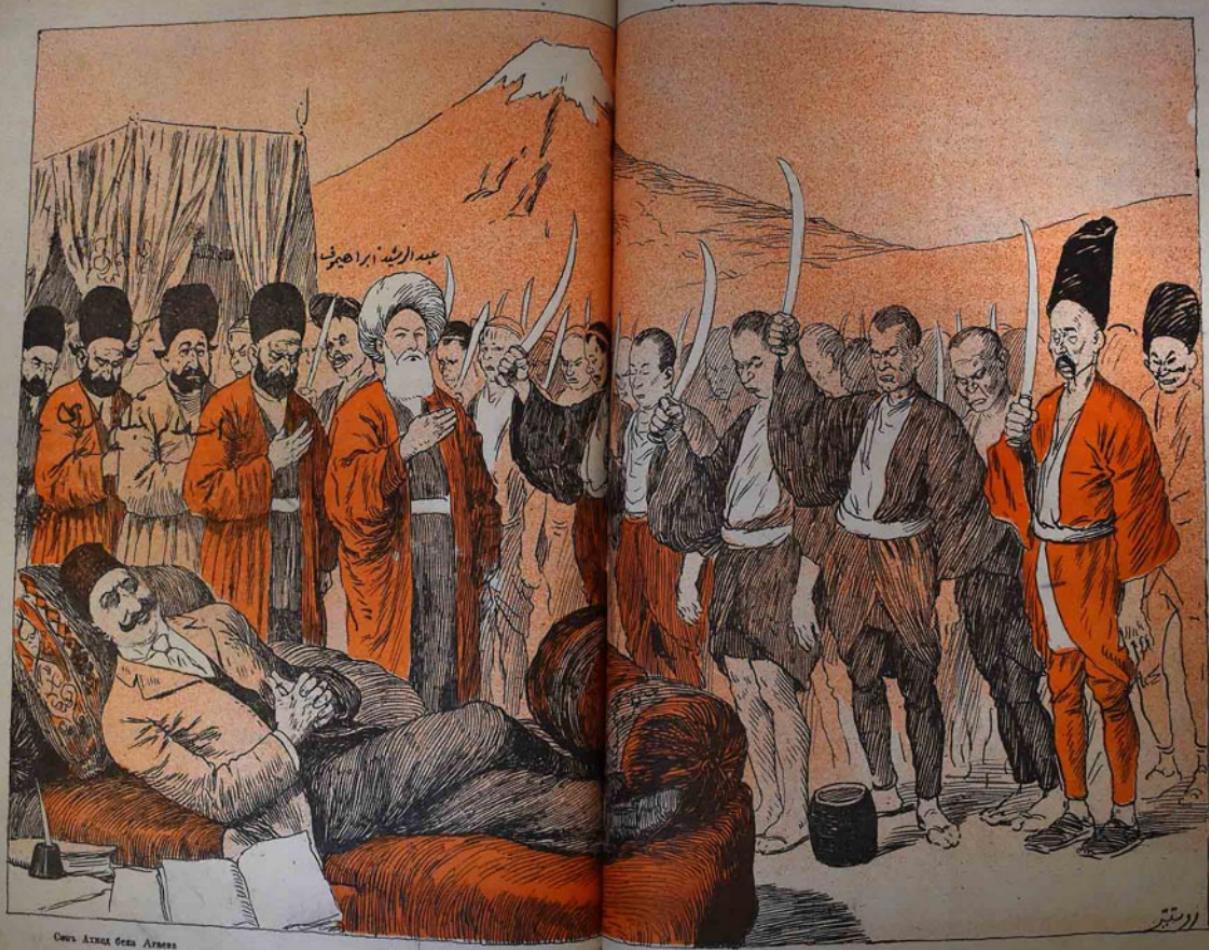
نو رسىدە اون دورت، اون بش ياشىندە
عىدب اولىما كېرىگىدە قاشىندە
اگر اولماسەدە عقلى باشىندە
شرط بودر بىگە حاج حسن گۈرك.
٧) هە دە خىال

خصوصىنىڭ مىزلىن تىلغىراف

او كۆزۆزە مېن سىد محمد آغا كۆر دىمير و اغىزىنندە غىشلىدى، دوبارە قايتاردىلە شىروانە. آغانوون حىاتى تەھلىكەدەدر، دىيەسەن اسلامەت بىلە سەنچاڭاق. كابلا زىنال

خالىرى

بىزىم شهر دوماپى بىزىم مسلمان جماعتىن، على الخصوص كاپس
كىرسىپ، السىز اياق سىز، دىلى سىز و سوادىزىردىن اوترى بىر و با

لرسته

أحمد باي أقيبيك بير جوسى

بابوينا اسلامى قىل

Благушъ Ибнъ (по прозвищу Ислам)

دلک

«صد» نک ۱۳۶ نومرہ شنبہ بر بیلہ قصیدہ او خودو:

«ای گوزو نوری عزیزم شهرزاد.

ساختاںون هر دم سنی رب العیاد.

کاشنڈا گلدی بکا ویردیم آغا

بو سهار قبیدی بن ناشادی شاد.

.....

گورسون آتی چین بلجیلڑا

لائق اولیہ ایلسون نثر آتی «صاد»

(*) «صاد» صدا دیگدر، قافیہ دوز گلمک ایسجون
یازیلوب.

الدی عیک الحقر حسن القداری

ملا نصر الدین: بو قصیدہ نی اوخویانہ من ایله خجال ایلسون
کے حسن القدری ظرافت ایلپور، آما بو گون بر فردن ایشنا
کے حسن القدری دھلی اولوب.

تبیین خبر لری

میشده قوت آریڈی، ایکی سیدہ گئی ایلن گلدی: اینجا
اون نفر مکتبداران، تبلیس چین، اسلامیہ مؤسس لریندن ولریدی
ایرانی ساتھا کمایت ایلپر دیلر، خسین فشنک جی ایلن اجاجل المکی
اولارہ یولداش ویردیلر کے یاخچی ساتسونلار.

شهرک نظیلیزین و کومیسرلرین کے رسولار دوسوں دلار
رئیس نظیمہ چوخ قور خوشندی، بر گون گز لرندن صوگرا الحدنا
سلامت تایلوب و او زیدہ سلامت در.

بو گون بر عالی مجلس ایالت ده تھکیل اولو توب، آن
خبر السلطنتی صیغہ او خودولار اون نفر، او اون تھرک آذلان
گلن پوست عرض اولونار، اللہ مبارک ایلسون.

آقای مخترالسلطنه بو گون حمامہ تعریف آپا حاقدی، ائمہ
اعتسا و رحیم صراف و علی موسیو تایلیماندی کے بو خون
رأی ویرسونلر، انشاعالله صباح بو ایشدہ یعنیشوب رائی ویردیلر
ایالتز راحت و آسودہ اولار،

بتلی شیخ سلیم رحیم خانک مالتندن بیش نین، توان خا
ایالت دن ایستیور، چون رحیم خانک نقد پولی یو خدر، یچارہ لہذا
بیلیم نہ جواب ویرسون شیخ سلیمہ.

تمبرانجی

قدر شناسیلق

ملا عمرو، سیزون جنابوزدان توقع ایدیرم کے سیزون بو ملا ایلر
مجھندر، آخوندالارا چوخ دولاشیون، علی الخضوس ایزیم

مشکلہ

ملا دانی! سنے یازیوب معلوم ایدیرم کے بوندان سوکرہ جمعہ
سوی دانشما، جونکے مسلمانہ جمعہ یو خدی، اگر جمعہ او -
لیبدی، نخو مسلمانلاری و افندیلری بیلر دیلر، بر نیچہ ایل بوندان
اقدم عریض، ویر مزدیلر کے ایزیم جمعہ مز یو خدر، و عرفیہ ده یاز
مشدیلر: «جناب غور بنا طور آغا، بر جور ایله کہ بازار گونی تعطیل
ایلک» نخلولارک دعا سٹنک بر کتندن ایش ایله راست گلدی کے
حیچ گمان ایلدیک: پادشاهل قومی دوامی قرار قویدی کے مسلمانلاردا
خریستیان یازاری بیلر ایتسلنر، بو مزدھنی تیزیلک ایله چاب
ایت مجموعہ کے نخلول مسلمان قارداشلار اخویوب فر جلسنلر،
یاشاسون نخود کی مسلمان قارداشلار، یاشاسون نخود کی بیوک،
جوخ بیوک افندیلر.

در دمن

تیلغرف خبر لری

نخجونا — دونن صبح پویز دیلہ اوردو بادن آغ سیدک
اوشاقلاری شهرہ وارد اولوب اوج ساعت اقمتدن سکرہ ساعت اون
رادملرنہ سرعت قطاریہ زنگکزور محالہ عازم ارلدولار، وجود
مبادرکلاری طنطعلی صورت ده مثایع ایلدیلر.
الله خطاستن ساختاںون.

نخجوان — زاقاقاز شیخ الاسلامنک حکمنے گورہ کیجیں
گون نخجوان قاضی مکتب آپدیرمک ایجون شہرکا یاخونلندہ
اولان قهاب آدلی کنکنہ گیلدر، جماعت شیخک گلمگنی ایشیدوب
ہاموسی بر یره جمع اولوب شیخک خطبہ سبے قولاق آسیدیدان
سکرہ دیبورلر کہ: «جناب شیخ! دوغروسی بو ایش انجمن ایشنه
او خشبور، هر کاہ دوز ایش اولایدی دولت او زی آجار دی، سن،
یری ایونگرہ و بزرلر دنہ شیخ الاسلامہ سلام دعا یاز و توقیع ایله
کے بڑی راحت قویون، بز ایله اون سزدہ او کا دعا جیک». شیخ
بر قدر فکر لشوب قویوب گلور نخچوانہ.

اعلان

رحمتیک مظفر الدین شاه یورپا سفرنیہ گیلدنہ نخجوان
شہر دن کیچدیکدہ، بر نیچہ نفر آداما ۶ ایلک مدت نہ
خانلیق اجازہ نامہ نی ویر مشدی، ایمی یازیوب معلوم ایدیرم
کے همان اجازہ نامہ لر مظفر الدین شامک وفات دن سکرہ
قوت دن دوشیدگنہ و دوبارہ بو کاغذلاری تازہ ایران حکو
می تازہ لعدیگن دن همان خانلار خانلقارن دن ساقط اولوب
قدیمکی حالت دنیہ دوشمشلر.

«بر نفر آستاؤنوی خان»

لازم اولور، غیری سنه لازم اولمور. سکا پیچاق لازم در، اما مکا لازم دگل. مکا قلم لازم در، سکا لازم دگل.
ایندی ده توخان **که** غیر کندلار جماعتنه مکتب لازم در، اما گوروکور که فاره باقال جماعتنه لازم دگل:
دخنی نیه چوخ دانشیرسان؟

س. ن.

م<u>م</u>

مدیر و باش محرر: جلبل محمد قلی زاده.

محترم او خوچیلار یزمه لازم بیلدریک خبر ویرک که بوتدان سورا بر نیجه وقت زورنالزده علاحده اعلان ورقه لری جاب اولونیباچاق.

﴿ اعلان‌لار ﴾

Carver Cotton ein Co East Briepaveter' Mass.

قاروپر فاتحون جین شرکاسی بریدزیبور. تکلیف‌ایدیره قسم باشند و آلات، ملاجین، الایله و یا قایبله‌ایشلن هر بیو کمکه لیتلرلر، پامبوق تیزیل، زاوودلار و روبروب ایشلتمک.
بوتون روپیه ایجون تک و گلیلی: باکس‌هوده استیپون قارداشلار لر تجارت ابوي
Торговыи Домъ бр. Степпуръ، Баку
شعبه‌لری: مروده، قوقاندده، تاشکندده، باطومده. نماینده‌لری:
فلیس‌ده ب. د. بولالق و شرکاسی. تیلفون ۲۸
تیخانیجیستی دوم. ا. ع. قسیر، قلیس‌ده. تیلفون ۶۸۷

Довторъ медицины

Я. Б. ЧУДНОВСКИЙ

نیروی و ابجری ناخوشانلری: قبول ابیلور گونده‌لک ساعت بش پاریمند یدی پاریمه کیمی.

Адрес: Петербургская ул. д. 3

ایلکتریک گیلز فابریقا سی

رۇزا (قىل گل)

تفايس، اوچىنى يەره اوچوق، تېلىغۇن نمره ۲۰۲

غريبه اعلا گیلزل

ئاڭ ئازىزىك فەن-گەستان كاغذىنىن

ھر يانندە ساتىلرلر

اورانلارا و بىزىم حاجى ميرزا حسن مېچىمەدە كە تېرىزىن آفالار- نىندى، اونا چوخ پىس سوز دىيپەس. ملا عمۇم، اگر او پىس اوسلېدى، ايندى يە **كىيى** الله اونون گۈزلىنى گور ايلەمشىدى، و بىرە الله شەكىر اولۇن، ايندى يە **كىيى** اونا نولوبىر، آنجاق تېرىزىن چخاردۇلار، شىلو اياقىدە يوسف آباد كىندىنە ملا حسن اسکۇنىك اىويندە او توروب **كېف** چىكىر. اورادە بىر طوبىلەوار بىوپوك، دىيندە بىر بوزو خانە واردە، هر وقت اكوجىدىن بىر صادا، هاي هوی قولاقه گلور، ايوىندىن دوروب او بزو خانەدە غىيت كېبرا ايدىر، ايله بىلەر كە بابى اولان مىشۇرۇش جىلىز تېرىزىن گلوب بونى دوتىماقا. و بىرە ملا عمۇم، آتا بابا سوزى در: «مالىيە پىس دېمە، آدم كافر اولار». بولارڭىز حرمتى حیوانلار چوخ سا خالارلار، بولار ھەن دىسەلر و ھەن يازسالار او لار قبۇل ايلرلر، حتى بىزىم اوسىگۇدە بىر آقا مير محمود دىين ملا وار، هر ايدوه كە تىخنە بىتى اواسا، بىر دعا يازار داخى تختە بىتى او ايدوه گورسەنمز، و بىرە كاڭ كاڭ جىلىرى دوتار شىشىيە سالور، داخى جىن تاپولماز، و بىرە عىلەجەدە ملا واردى الله اونا رحمت ايلسۇن، گوگىدە دولى باغلارىدى، بەھار فىلى گەندىلەرن گلوب اونى آپارادىلار دولى باغلاماقا، اگر او اولايدى قىلىدە، او گون دولى بىلە بىوپوك باقمازدى، بولارڭىز خەرىنى يىلمك گۈركىر.

(اسکۇنىك)

ملا نصرالدین الار مىسىنە

زورنالك ۲۲ ماجى نۇرمىسىنە بىر غىزىتە آدى يازىلەمشىدى، و آدلا اوستىنە بالاچە خط ايلە يازىلەمشىدى: تاپاماجە. (يو غىزىتەنک آدى تەدر؟) باخ، من او ساعت او خودوم، او غىزىتەنک آدى يا (حماقتدر)، يادە كە (كىمانچە) اما (حىكىت) دە او خوماق اوilar. ايندى معلوم اولىدە كە منىم سوايمىن ھامودان آرتىدە. اوڭا گورە خواھىش ايدىرم كە شىيخ الاسلامىن توقۇم ايندىسى كە منى اىروان گۈل مىسجىدى موقوفاتەن مەنۋىلى ايلسۇن. اما او خودىيەنچە آند اولىون كە هېچ خىلات ايلەرم، لاپ خاطر جمع اول.

مەخلۇڭلۇز: ملا فەريلداخ

لازم دىگل

بر قاچ گون بوتدان اىرەلى مەقىتى افسىنى گوڭچايانى سەنە حىكىم ايلەمشىدى كە قرا باقال كەندىنەن گىدوب اورادە يېنى اسول ايلە بر مكتب آچسۇن.

قرا باقال كەندىنەن روحانى ملاسى موسى افندى جماعتنى بىر يەرە يەقوب باشلىوب داد فرياد اينىڭ كە «جماعت» دخىن الدن گىيدىر، الله خاطرئەن گۆتۈرون كەنلىقى يە يازون كە يېزە مكتب لازم دىگل.

جماعتە گۆتۈروب قانىيى يە يازىر كە «يېزە مكتب لازم دىگل». سوز يوخ، بلەكىدە لازم دىگل ايمش، ملا بىر آداما اسېيچىقا

شخص اول آذر آذربایجان

روزتیه

علي موسويه.

سيد الحسين

میرزا حسین مکبدار، رئیس قطبیه

شیخ سلیمان